

DE ZEVEN KRUISWOORDEN.

WELKOM EN GEBED

Fijn dat u ook dit keer weer naar het Trefpunt gekomen bent.
Vanavond willen we spreken over de laatste woorden van Jezus:
De zeven kruiswoorden die Hij op Goede Vrijdag heeft uitgesproken.
Goede Vrijdag, een zwarte dag; een dag waaraan we het liefst voorbij zouden willen gaan.
Liever richten we ons direct op de vreugde van het Paasfeest.
We horen niet zo graag spreken over het lijden, over het kruis.
Niet over dat van ons, maar ook niet over dat van Jezus.
Maar zonder Goede Vrijdag is Pasen onmogelijk.
Daarom spreken christenen van Goede Vrijdag, omdat wij geloven dat God zich, door Jezus, Zijn Zoon, met ons mensen verzoend heeft en er nieuw leven mogelijk is. Een groot mysterie, met ons verstand niet te vatten.
Voordat we gaan spreken over de kostbare laatste woorden van Jezus, willen we eerst bidden om Gods zegen over ons samenzijn. Wij beseffen dat onze woorden slechts een simpel pogen zijn, want wie zijn wij als mens om recht te kunnen doen aan de kruiswoorden van Jezus?

*Vader in de hemel
Wij willen U danken
Danken voor deze dag,
voor alles wat op ons pad kwam,
voor ieder die we mochten ontmoeten.
Danken voor Jezus, Uw Zoon,
die ons geleerd heeft U Vader te noemen,
die in zijn liefde tot het uiterste is gegaan.
Danken voor ieder die vanavond hier naar het Trefpunt is gekomen.
Danken voor Uw grote liefde voor iedere mens.
Danken voor Uw grote barmhartigheid.
Danken voor de Geest van liefde, wijsheid en kracht
Vader, wij willen deze avond in uw handen leggen
U kent ons, U weet hoe klein wij zijn
Toch mogen we instrument zijn
U weet dat we vanavond spreken over de laatste woorden van Jezus, Uw Zoon
Wij vertrouwen op U
Dat U de woorden die wij zeggen, wilt zegenen en vruchtbaar wilt maken in ieder van ons.
Wij bidden het U, in Jezus Naam
Onze Vader*

Inleiding

Als we geconfronteerd worden met de naderende dood van een dierbare, dan willen we meestal graag in zijn of haar nabijheid zijn. De laatste woorden, de laatste lach, de laatste blik. Niets willen we missen. Alles is van waarde voor hen die straks achterblijven. Zijn of haar woorden willen we koesteren, geven ons troost of geven ons kracht en richting voor de tijd die komen gaat en we zonder onze geliefde verder moeten. Zo willen wij dan vanavond stil staan bij die zeven laatste woorden van Jezus. Zeven, een Bijbels getal, het getal van de volheid. Zeven zinnen uit verschillende Evangelies, die verhalen over het lijden en sterven van Jezus. We willen vanavond bij Jezus zijn, in gedachten bij het kruis staan. We willen u uitnodigen mee te gaan naar Golgotha, naar de heuvel waarop drie kruisen staan. Op het middelste kruis hangt Jezus, Gods Zoon. Naast Hem twee moordenaars.

Er is veel gebeurd.
Na de Laatste maaltijd met zijn vrienden is Jezus met hen naar de tuin van Getsemane gegaan.
Hij is bang en bedroefd tot stervens toe. Hij vraagt zijn leerlingen met Hem te waken.
Zelf treedt Hij in eenheid met zijn Vader en bidt:

Abba, Vader, voor U is alles mogelijk; laat deze beker Mij voorbijgaan. Maar toch, niet wat Ik, maar wat Gij wilt. (Marcus 14, 36)

Tot drie keer toe, vindt Jezus zijn leerlingen in slaap. Hij wordt niet boos, Hij weet dat zijn uur gekomen is.

Slaapt dan maar door en rust uit! Nu is het uur gekomen waarop de Mensenzoon wordt overgeleverd in de handen van de zondaars. (Matteüs 26, 45b)

Na de angst in de Hof van Olijven, is er nu de overgave om Gods wil tot het einde te voltooien. Dan komt Judas, een van de twaalf apostelen die drie jaar lang de weg met Jezus zijn gegaan. Hij verraadt Hem met een kus.

Daarop volgt de gevangenneming, het hele gebeuren bij het Sanhedrin met daarbij de verloochening van Petrus, ook één van de twaalf.

Jezus wordt voorgeleid bij Pilatus, naar Herodes gestuurd en daarna weer terug naar Pilatus. Hij die zonder zonde is, is overgeleverd aan de duistere machten van het kwaad.

Jezus, Hij wordt geschopt, geslagen, gegeseld, bespuwd, bespot, Zijn hoofd met doornen gekroond.

Zijn kleren zijn afgenomen en ze hebben Hem een purperen mantel omgehangen. Het volk schreeuwt: *Kruisig Hem.*

Bij alles wat er tot nu toe is gebeurd, heeft Jezus amper gesproken.

Hij legt slechts getuigenis af van de waarheid:

Als de hogepriester vraagt: *“Zijt Gij de Christus, de Zoon van de Gezegende?”*, antwoordt Jezus: *“Ja, dat ben Ik”*. (zie Marcus 10, 61b, 62 a)

De vernederingen gaan maar door en Jezus verdraagt alles.

Jezus verdedigt zich niet. Hij klaagt niet, Hij schreeuwt niet.

Nadat ze hun spel met Jezus gespeeld hebben, ontdoen ze Hem van de mantel, trekken Hem zijn eigen kleren weer aan en voeren hem weg ter kruisiging. (naar Matteüs 27, 31)

Als een lam laat Hij zich naar de slachtbank leiden.

Hij draagt zijn kruis, de stad uit naar Golgotha. Hij valt, staat op en gaat door, tot het bittere einde.

Nu wordt Hij gekruisigd. De spijkers worden door zijn handen en voeten in het hout geslagen.

Hatelijke woorden van de mensen, gespuug, gelach, gevloek, gehoon zijn Zijn deel.

Zijn kleren worden verdeeld onder de vier soldaten en er wordt gedobbeld om zijn lijfrok.

Jezus ziet en Jezus hoort.

Wat een pijn, wat een vernedering moet dit alles geweest zijn voor Hem.

En dan klinkt daar de stem vanaf het kruis, de stem van Jezus:

“Vader, vergeef hun, want ze weten niet wat ze doen”. (Luc. 23, 34)

“Vader, vergeef hun, want ze weten niet wat ze doen”. *Luc. 23, 34*

Deze eerste woorden van Jezus gaan niet over Hem zelf. Niet over wat Hem is aangedaan. Niet over hoe Hij zich voelt, niet over zijn helse pijn in lichaam en ziel. Niet over de geestelijke vernedering. Nee, Jezus eerste woorden komen recht uit zijn hart en vormen een gebed.

Hoe kan het anders in een leven dat vervuld is van de omgang met de Vader? (Herwi Rikhof)

Het begint met een gebed voor “ze”, voor de soldaten, voor de overheidspersonen, de hogepriesters en

Schriftgeleerden, voor het volk. Het is een gebed, gericht tot de Vader, niet om het kwaad te vergelden,

maar om vergeving voor hen, “want ze weten niet wat ze doen”.

Hoe kan het anders in een leven dat de zorg van de Vader, de menslievendheid van God laat zien.

(Herwi Rikhof)

Zijn eerste woord is dan ook “Vader”.

Zelfs nu, in al zijn ellende, getuigt Jezus hiermee wie Hij is: ‘Zoon van God’.

Wat een moed toont Jezus. Om dit woord heeft de Joodse raad immers het vonnis uitgesproken dat

Jezus de dood heeft verdiend. *(zie Marcus 14, 61-64 en Johannes 19, 7)*

Wat een woord van kracht en troost voor hen die vervolgd worden omwille van Zijn Naam.

Wat een voorbeeld voor ieder mens die wil getuigen van Hem.

Tot het laatst vervult Jezus zijn zending: Laten zien wie de Vader is, een vergevende God.

Hij toont ook hier de eenheid met Zijn Vader: Hij schenkt niet eigenmachtig vergeving, maar bidt erom

bij de Vader. Jezus Zelf brengt het offer om de verzoening voor de zonden te bewerkstelligen,

de Vader mag het offer aannemen en de vergeving schenken.

Wat een liefde toont Hij. En die liefde vraagt Hij ook aan ieder van ons.

Dit is mijn gebod, dat jullie elkaar liefhebben, zoals Ik u heb lief gehad. Geen groter liefde kan iemand hebben dan deze, dat hij zijn leven geeft voor zijn vrienden. (Joh.15,12 - 13)

Maar hoe vaak laten ook wij dat afweten.

Hoe vaak slaan wij alsnog een spijker in het kruis.

Hoe vaak zijn we ons niet bewust van wat we een ander aandoen, weten ook wij niet wat we doen en

geldt ook voor ons wat Paulus schrijft in zijn brief aan de Romeinen:

Ik begrijp mijn eigen daden niet. Ik doe immers niet wat ik wil, maar wat ik verafschuw. Ik doe niet het goede dat ik wil, maar het kwade dat ik niet wil. Rampzalige mens, die ik ben. Wie zal mij redden van dit bestaan ten dode? God zij gedankt door Jezus Christus onze Heer. (Rom. 7, 15 + 19 + 24-25):

In het gebed dat Jezus ons geleerd heeft, het 'Onze Vader', bidden we elke keer opnieuw:

En vergeef ons onze schuld, zoals ook wij aan anderen vergeven.

Vergeven is onvoorstelbaar moeilijk. Uit onszelf kunnen we dat niet.

Wie anders kan er zonden vergeven dan God alleen? (Marcus 2, 7b en Luc. 5,21)

Vergeven maakt het hart ruim; het maakt plaats voor anderen.

De eerste kruiswoorden van Jezus getuigen hiervan.

Heel zijn leven heeft Hij het voorgehouden: Bij God is vergeving mogelijk, mag je opnieuw beginnen.

In de tijd van het Oude Testament gold 'een oog voor een oog, een tand voor een tand'.

Maar Jezus heeft gezegd: *Beantwoord kwaad niet met kwaad. Als iemand je een klap op je rechterwang*

geeft, houd hem dan ook de linker voor. (naar Matteüs 5, 39)

Onze natuurlijke neiging echter is het kwaad te vergelden, geweld te beantwoorden met geweld.

Maar we moeten gaan beseffen dat alleen vergeving de spiraal van geweld kan breken.

Iemand moet als eerste vergeving schenken.

Jezus brengt de mensen bij de Vader en bidt om vergeving voor hen die niet weten wat ze doen.

Hij vraagt aan ieder van ons Hem te volgen, ook in de kunst van het vergeven.

Vergeven is een bloem die in je groeit, maar die je niet zelf hebt gezaaid. Die je niet eens kunt zaaien. Vergiffenis is een plant die God alleen wasdom schenkt. Omdat ze zo goddelijk is, is ze ook verruiming van het hart. Ze is geen product of vrucht, ze is een nieuwe schepping. (Kardinaal Danneels, 7 kruiswoorden)

Laten we dit eerste kruiswoord biddend afsluiten met een psalm van David (naar psalm 51, 12-15):

*God, herschep mijn hart, maak het zuiver, maak mijn geest, diep in mij, standvastig;
Stuur mij niet van U weg, blijf mij bezielen
Hergeef mij het geluk om uw heil, laat bereide gezindheid mijn kracht zijn:
Want dan wijs ik verdoelden uw wegen, schuldigen vinden de weg naar U terug.*

II “Voorwaar, Ik zeg u: Vandaag nog zult u met mij zijn in het paradijs.” *Luc. 23, 43*

Voorwaar, Ik zeg u: Vandaag nog zult u met mij zijn in het paradijs. (Luc. 23, 43)

Bij het voorbereiden van dit kruiswoord heb ik moeten denken aan woorden van onze pastoor Kolkman, die hij meer dan eens geuit heeft:

We weten niet hoe God werkt, wij kennen zijn grote liefde, zijn grote barmhartigheid niet echt.

We weten niet waarom de ene mens zijn of haar weg met God gaat en de andere niet. Maar God laat ons nooit los en ik geloof dat ieder mens in zijn leven voor Christus komt te staan, al is het in de laatste minuut van zijn leven. En dat Christus dan vraagt: Houd je van Mij? En als je Jezus dan aankijkt en voor Hem kiest, dat Hij je naar zich toe zal trekken. Jezus geeft je altijd weer een kans.

En dat is nu precies wat er hier op Golgotha gebeurt.

In het evangelie van Matteüs en Marcus kunnen we lezen dat beide rovers, die met Jezus gekruisigd

worden, de een rechts, de ander links van Hem, meedoen met het bespotten van Jezus.

Ook zij voegen Hem beschimpingen toe.

En dan klinkt daar de stem van Jezus: “*Vader, vergeef hun, want ze weten niet wat ze doen*”.

De rovers zien Jezus en ook zij horen deze woorden.

Ook zij weten niet wat ze doen. Jezus bidt dus ook voor hen.

En zoals zo vaak mensen die Jezus tijdens zijn openbare leeftijd ontmoet en gehoord hebben door Hem

geraakt zijn waardoor er een ommekeer bij hen plaatsvindt, zo wordt ook de ene rover geraakt.

In deze man vindt het wonder van de bekering plaats, op het moment dat hij zich op het absolute dieptepunt van zijn leven bevindt, letterlijk de dood in de ogen ziend, geen uitzicht of hoop hebbend.

Deze man ziet en hoort. Hij “weet” nu, al zal hij dat op dat moment waarschijnlijk niet echt beseffen.

Hij keert zich om en iedereen mag het weten. Hij wil bij Jezus horen. Hij neemt het voor Hem op.

Hij erkent hardop dat hij fout is geweest.

Wij krijgen wat we door onze daden verdiend hebben; maar Hij heeft niets verkeerd gedaan.

En hij, die eerst heeft mee gehoord, wendt zich nu tot Jezus, vertrouwt zich aan Hem toe. Van spotter

wordt hij een biddend mens: *Jezus, denk aan mij, wanneer U in uw koninkrijk gekomen bent.*

Hij moet de liefde van Jezus gevoeld hebben.

Hoe kan het anders dat hij Jezus aanspreekt bij zijn naam. Hij is nu letterlijk en figuurlijk dicht bij

Jezus. Hij eist niets, hij vraagt slechts ‘*denk aan mij*’. Denk niet nu aan mij maar straks, in uw koninkrijk, als U thuis bent bij de Vader. Denk aan mij, niet op mijn tijd, maar op Uw tijd.

En wat doet Jezus?

Wat Hij altijd doet: Hij luistert en geeft antwoord! *Vandaag nog zult u met Mij zijn in het paradijs.*

Wat een omwenteling. Wat een geschenk aan een man die daarnet nog helemaal geen uitzicht had.

Jezus gedenkt niet, maar geeft, veel meer zelfs dan gevraagd wordt. Jezus geeft altijd in overvloed.

Zo ook nu. Jezus geeft de man het nieuwe leven, niet voor eventjes, maar voor altijd.

Hij hoeft niet te wachten, hij mag nog vandaag gelukkig worden, bij Hem in het paradijs.

Jezus, de goede Herder, sluit het verloren gewaande schaap in zijn armen en neemt hem mee.

Zelfs nu, terwijl Jezus toch zijn handen vol heeft aan eigen ellende, denkt Hij niet aan zichzelf.

Hij ziet om naar zijn naaste, hangend aan het kruis. Hij gaat niet aan hem voorbij.

Jezus vraagt ook aan ieder van ons om naaste te worden. Hoe? Herwi Rikhof verwoordt het zo:

Naaste ben je niet, naaste wordt je, telkens opnieuw als je hulp biedt, telkens opnieuw als je hulp vraagt. Alleen zo kan het koninkrijk van God komen, wanneer mensen naasten worden, wanneer mensen God naaste laten worden, God hulp bieden, God hulp vragen. 'Uw rijk kome'.

Zo gebeurt het ook op het kruis. Niets kan Jezus ervan weerhouden de uitgestoken lege hand van de

rover te vullen, en hoe: *Vandaag nog zult u met Mij zijn in het paradijs*, in mijn Rijk.

Wat een belofte, ook voor ons!

Het tweede kruiswoord mogen we dan ook wel zien als de meest hoopvolle zin uit heel het evangelie.

Want Jezus luistert ook naar ons, naar ons bidden, ons vragen, ons smeken. Hij ziet naar ons om, ook

naar onze ellende in de wereld van vandaag, ziet onze onmacht.

Hij vergeeft ook ons en biedt ook ons het uitzicht eenmaal bij Hem in zijn Rijk te mogen zijn.

Hoe we ook zijn, wat we ook doen, we mogen ons telkens opnieuw aan Hem toevertrouwen, naar Hem

opzien. Hij zal ons naar zich toetrekken, want Hij geeft zijn leven, ook voor u en mij.

Laten we dit kruiswoord afsluiten met een gedicht uit het boekje "De seizoenen van het leven".

Nergens was Zijn hand zover uitgestoken naar u en mij als op het kruis van Golgotha. Nergens ben je veiliger dan aan de hand van Hem, die Liefde is en eeuwig leven geeft.

III "Vrouw, zie daar uw zoon. Zie daar uw moeder." (Joh. 19, 26 b + 27 a)

Toen Jezus zijn moeder zag en naast haar de leerling die Hij liefhad, zei Hij tot zijn moeder: Vrouw, zie daar uw zoon. Vervolgens zei Hij tot de leerling: Zie daar uw moeder. (Joh. 19, 26

-27)

Ook bij dit kruiswoord zwijgt en spreekt Jezus.

Hij zwijgt voor de derde keer over Zichzelf, terwijl de last toch steeds ondraaglijker wordt.

Hij zwijgt, terwijl er voor Hem vanuit menselijk oogpunt een kans voor eerherstel ligt.

Zijn moeder weet immers dat Hij hier onterecht hangt.

Zij weet dat Hij de Zoon van God is, dat Hij de waarheid heeft gesproken.

Maar Jezus zwijgt.

Hij vraagt niets, geeft geen teken.

Hij drinkt de beker, alleen. Hij wil voltooien.

Maria zwijgt ook. Zij volgt haar Zoon en lijdt eveneens.

Ongetwijfeld zal zij alles in haar hart bewaren.

Voor Jezus blijft gelden: *Niet Mijn wil, maar Uw wil geschiede.*

Uw wil geschiede, woorden uit het 'Onze Vader', woorden die Jezus ons geleerd heeft.

Hij leeft ze ook nu voor:

Want Hij leerde ons in de eerste drie beden van dit gebed om niet voor onszelf te bidden, maar van onszelf af te zien en het oog te richten buiten onszelf: "Uw rijk kome, Uw wil geschiede, Uw naam worde geheiligd" en dan pas te bidden voor onze eigen noden: "Geef ons heden ons dagelijks brood" (bron: Het is volbracht. Ds. J.J. Poort)

En terwijl Jezus daar zwijgend aan het kruis hangt, ziet Hij zijn moeder, ziet Hij de leerling die Hij

liefheeft en die volgens de traditie de jongste is.

De zuster van zijn moeder, Maria de vrouw van Klopas en Maria Magdalena staan erbij.

Ook zij die niets van Hem willen weten en hem honen zijn er nog.

Soldaten dobbelen om zijn kleding.

En Jezus spreekt.

Hij richt zich nu tot hen die Hem zo dierbaar, zo nabij zijn, van wie Hij zoveel houdt:

Tot zijn moeder en de leerling die ook van Hem houden.

Tot zijn moeder, die tegen de engel haar jawoord heeft uitgesproken:

Zie de dienstmaagd des Heren; mij geschiede naar uw woord.

En die van de oude Simeon te horen heeft gekregen:

En uw eigen ziel zal door een zwaard doorboord worden.

Tot de leerling, die alles heeft achtergelaten en gehoor heeft gegeven aan Zijn oproep:

"Kom en volg Mij".

Beide zijn Hem tot hier gevolgd. Ze staan onder het kruis, met pijn in hun hart, en horen:

Vrouw, zie daar uw zoon. Zie daar uw moeder.

Jezus vraagt niet of ze naar Hem willen kijken, maar geeft hen de opdracht naar elkaar te kijken.

Jezus, in al zijn smart, heeft opnieuw zorg voor de ander en geeft.

Jezus spreekt hier met gezag. Hij geeft Maria en Johannes aan elkaar.

En zij aanvaardden:

En vanaf dat ogenblik nam de leerling haar bij zich in huis. (Joh. 19, 27b)

Overall waar iets tot leven komt, hoort een moeder.

Maria is erbij op de bruiloft te Kana, als Jezus zijn eerste wonder doet en de leerlingen voor het eerst

beginnen te geloven.

Hier, onder het kruis wordt de Kerk geboren.

En Maria is erbij. Zij krijgt een nieuwe taak, zij wordt moeder van de Kerk. In Johannes vertrouwt

Jezus de zijnen, die de Vader Hem heeft gegeven, de ontelbare kinderen, aan Maria toe.

Vanaf nu zijn Maria en de Kerk niet meer uit elkaar te halen. Maria, moeder van de Kerk.

Wat Jezus, Gods Zoon, hier bindt zal geen mens ooit nog kunnen scheiden.

Jezus geeft, uit liefde. Hij houdt niets voor Zichzelf.

Maria zal vruchtbaar zijn voor alle tijden en voor alle christenen. Zij zal alle kinderen bij Hem brengen.

Maria wil ook de moeder zijn van u en mij en eenieder leiden op de weg naar haar Zoon.

Laten we bidden:

Mogen wij, net als Maria en Johannes, onze ogen openen en opzien naar Hem.

Mogen wij, net als Maria en Johannes, de Liefde met een hoofdletter zien.

Mogen wij, net als Maria en Johannes, luisteren naar Hem en elkaar dienen, er zijn voor de ander.

Mogen wij in al ons doen en laten de wil van de Vader volbrengen.

IV “Ik heb dorst.” Johannes 19, 28

Jezus ondergaat een langzame dood, eerst uitgescholden en bespot, dan tot bloedens toe geslagen en

verward, doornen takken en spijkers dringen in zijn lichaam, uitputting wacht Hem op het kruis.

Zijn lichaam schreeuwt om drinken.

“*Zalig die hongeren en dorsten naar gerechtigheid*”, had Jezus gezegd op de berg bij het meer van

Galilea in het begin. (zie Matteüs 5, 3-12)

“*Ik heb dorst*”, zegt Hij nu op Golgotha, de heuvel bij de stad, aan het eind.

Jezus wist dat nu alles volbracht was. Hij zei: “*Ik heb dorst*”.

Zo ging de Schrift in vervulling.

Er stond daar een kruik met zure wijn. Ze maakten er een spons mee nat, staken die op een hysoptak en brachten de spons aan zijn lippen (Joh. 19, 29)

Jezus' woorden hebben een dubbele betekenis.

Het gaat niet alleen over onze menselijke dorst maar vooral over God die dorst heeft.

Als God mens wordt, is dat niet omdat Hij dorst naar water, maar omdat Hij "dorst" naar ons.

Het is wonderlijk hoe vaak de Schrift spreekt over Gods dorst naar ons, lang voordat wij dorstten naar

Hem. God is niet alleen de bron waaraan wij mogen drinken, maar Hij is ook de dorst. Hij verlangt naar

ons opdat wij ook verlangen naar Hem.

Hij die de bron is, is zelf de dorstige geworden en Hij die water geeft, moet er nu zelf om vragen.

Had Jezus niet in dezelfde zin tot de Samaritaanse vrouw bij de put van Jacob gesproken over het levende water. Jezus begint het gesprek met de vraag: "*Geef mij te drinken*". (Joh. 4, 7).

Later legt Hij de vrouw uit, dat zij dit aan Hem had moeten vragen. Hij immers heeft 'levend' water

aan te bieden waarvan je nooit meer dorst krijgt, water dat in je binnenste een nieuwe eigen bron wordt

die blijft stromen en zo eeuwig leven garandeert.

De Samaritaanse vrouw heeft niet half begrepen wat Jezus bedoelt, maar is toch al gauw geneigd heel

haar vertrouwen aan Jezus te geven. Zij zegt: "*Heer, geef mij van dat water...*". (Joh. 4, 15) en er is

niets meer nodig om heel haar leven de revue te laten passeren. De vrouw is blij dat ze haar onmacht en

tekortkomingen bij iemand kwijt kan die daar iets deugdelijks tegenover weet te stellen.

Het water dat Jezus geeft, is het geschenk van het eeuwige leven.

Degenen die Jezus' leer volgen, zullen nooit meer dorst hebben naar geestelijke vervulling.

Hoe staat het met onze relatie tot Jezus?

Hij kent al onze zonden, onze zwakheden, onze eenzaamheid en pijn, onze afwijzingen, onze oordelen

en vernederingen. Hij weet hoe wij ernaar snakken bemind en gekoesterd te worden.

Maar denken wij ook aan hem?

Zijn we ons ervan bewust dat wij altijd bij hem mogen komen met al onze onvolkomenheden.

Jezus houdt van zondaars! Hij dorst naar zondaars!

Ik sta voor de deur en Ik klop. Als iemand mijn stem hoort en de deur opent, zal Ik bij hem binnenkomen en we zullen eten, Ik met hem en hij met Mij. (lezen we in Op. 3,20).

Hij wil dat wij weten dat wanneer wij Hem uitnodigen Hij altijd komt.

Stil en ongezien komt Hij, maar met oneindige kracht en liefde terwijl Hij de vele gaven van zijn Geest

meebrengt. Hij komt met Zijn Genade en met het verlangen ons te vergeven en te genezen. Hij dorst

naar ons zoals wij zijn. Wij hoeven niet te veranderen om in zijn liefde te geloven want het zal ons

geloof in Zijn liefde zijn dat ons zal veranderen. Als wij dit moeilijk kunnen geloven laten wij dan

kijken naar het kruis, naar Zijn hart dat werd doorstoken voor ons. Hebben wij zijn kruis niet begrepen?

Laten wij dan luisteren naar de woorden die Jezus daar sprak – omdat zij duidelijk zeggen waarom

Jezus dit alles voor ons heeft doorstaan. “Ik heb dorst”. (*Moeder Theresa*).

Gedicht:

Vrienden aten aan zijn tafel en verdwenen één voor één. Judas heeft de Heer verraden, de Messias leed alleen. Zonder vrienden, zonder ons, uren dorst en zure spons.

Levend water blijf maar stromen ook al schenken zij azijn. Daarom bent U toch gekomen, dat de Schrift vervuld zou zijn.

“Mijn God, mijn God, waarom hebt U mij verlaten?” (Matteüs 27, 46 / Mc. 15, 34)

Rond het middaguur viel er duisternis over het hele land, die drie uur aanhield. Aan het einde daarvan,

in het negende uur, gaf Jezus een schreeuw en riep luid: “*Eli, Eli, lema sabachtani?*”

Dat wil zeggen: “Mijn God, mijn God, waarom hebt U mij verlaten?”

Jezus gebruikte in dit kruiswoord niet de geijkte Hebreeuwse tempeltaal maar het Aramees, de taal van

het gewone volk. Onvertaald heeft de evangelist deze woorden overgenomen. Iedereen moet het weten!

(Matteüs 27, 46 / Mc. 15, 34)

Dit is de mysterieuze uitroep van God die Zich door God verlaten voelt.

Op het hoogtepunt van zijn leven wordt Jezus verraden, de zijnen hebben Hem in de steek gelaten, en

nu is God -Degene die Hij Abba, Vader noemde – ook nog stil. De Zoon voelt de leegte van zijn afwezigheid, en verliest het gevoel van zijn aanwezigheid.

De onwankelbare zekerheid nooit alleen te zijn (*Joh. 8, 29*), altijd door de Vader gehoord te worden

(*Joh. 11,42*), een instrument van zijn wil te zijn (*Joh. 8, 28*), maakt plaats voor een angstige smeekbede. Aan het kruis is de band die Hem met God verenigde niet langer zichtbaar voor Jezus.

Het lijkt wel of dat wat voor Hem het meest wezenlijke is, zijn innige vereniging met de Vader,

verduisterd is, en wel zozeer dat Hij Zich niet langer Zoon voelt. Dit is de meest

wanhopige
verlatenheid die Hij ooit in zijn leven ervaren heeft.

En dan Maria, de moeder van Jezus. Hoe oneindig verlaten zal zij zich gevoeld hebben? Toen zij bij de boodschap haar fiat uitsprak, wist zij niet wat dit antwoord inhield. Zij kon de verschrikkelijke draagwijdte niet vermoeden van het avontuur dat haar wachtte. Zij had geen overzicht over het offer dat zij in haar ja aan God bracht. Slechts geleidelijk, al naargelang de gebeurtenissen plaatsvinden, ontdekt ze de omvang en de zwaarte van haar eerste antwoord. Onder het kruis bereikt haar ja zijn uiterste grenzen, of liever, alle grenzen worden doorbroken. Zij wordt ondergedompeld in een oceaan van smart. Elke smart in Zijn lichaam voelt zij in haar hart. En wanneer uiteindelijk zijn hart met een lans doorboord wordt, begrijpt zij de profetie van Simeon over het zwaard dat door haar hart zal gaan. Zij lijdt niet alleen omdat ze haar Zoon ziet lijden, maar ook omdat zijzelf, zoals Jezus, door een oneindig verlies wordt getroffen. Zij lijdt omdat zij Jezus door zijn Vader verlaten ziet, en zij lijdt omdat zijzelf een soortgelijke verlatenheid doormaakt.

Wij allen maken momenten van verlatenheid mee. Er zijn tijden dat wij ons onbegrepen voelen, teleurgesteld, verraden. We voelen ons gebrek aan kracht en onze eenzaamheid wanneer wij voor opdrachten staan die groter zijn dan wijzelf. Wij bidden maar voelen Gods' aanwezigheid niet. Waarom toch natuurrampen, honger, oorlog. Vluchtelingen en ontheemden. Duizenden gevangen zonder naam, duizenden cellen zonder nummer. Hoe verlaten zullen zij zich voelen? En denken we in het bijzonder, juist in deze Veertigdagentijd, aan de meest verlaten zielen in het vagevuur, voor wie niemand bidt.

En toch.....al gaan wij door diepe dalen..... God is ons altijd nabij. Christus heeft die verlatenheid door Zijn kruisdood weggenomen. Voor altijd. Voor wie in Hem gelooft. Wij zijn nooit meer alleen.

Laten wij bidden met een psalm van David (22. 2-6)

Mijn God, mijn God,
waarom hebt u mij verlaten?
Ik schreeuw om hulp,
maar U bent zo ver weg.
Dag en nacht roep ik,

maar U, mijn God, antwoordt niet,
voor mij hebt U geen aandacht.
U bent toch de heilige God,
Israël brengt U hulde,
zonder ophouden.
Onze voorouders hebben op U
vertrouwd
en U hebt hen gered.
Zij riepen Uw hulp in
en ontkwamen aan de dood.,
Zij vertrouwden op U
en werden niet teleurgesteld.

VI “Het is volbracht.” Joh. 19, 30a

En dan zegt Jezus het hardop, opdat allen mogen weten: *Het is volbracht.*
Heel zijn leven heeft Hij geleefd voor “Zijn uur”.
Geboren in de stal van Bethlehem, met Jozef en Maria gevlucht naar Egypte, teruggekeerd naar
Nazareth, alwaar Hij tot zijn 30^e jaar in de beslotenheid van het gezin heeft gewoond.
In die zogenaamd stille jaren heeft Hij al mogen toegroeien naar dit uur.
Aan het begin van zijn openbare leven, bij de bruiloft te Kana, zegt Jezus tegen zijn moeder:

Nog is mijn uur niet gekomen. (Joh. 2, 4b)

Nee, daar staat Hij nog aan het begin van de daadwerkelijke uitvoering van Gods plan met
mensen.
Hij heeft nog veel te doen, eer “Zijn uur” gekomen is.
Hij geneest zieken, Hij doet ons de Vader kennen, verkondigt de Blijde boodschap.
Hij leert zijn leerlingen al datgene wat ze straks zullen moeten gaan doen, bereidt hen voor op
“Zijn
uur”, maar bovenal leeft Hij voor “Zijn uur”.
Hij leeft voor het uur waarover Hij aan Nicodemus heeft verteld:

*De Mensenzoon moet omhoog geheven worden, zoals Mozes eens de slang omhoog heeft
gehouden in de woestijn, opdat eenieder die gelooft in Hem eeuwig leven zal hebben. Zozeer
immers heeft God de wereld liefgehad, dat Hij zijn eniggeboren Zoon heeft gegeven, opdat alwie
in Hem gelooft niet verloren zal gaan, maar eeuwig leven zal hebben. God heeft zijn Zoon niet
naar de wereld gezonden om de wereld te oordelen, maar opdat de wereld door Hem zou worden
gered. (Joh. 3, 14-17)*

Deze woorden maken Gods plan duidelijk.
Al direct na de zonde van Adam en Eva, heeft God Iemand beloofd die het weer goed komt
maken,
Iemand die de ontstane kloof tussen de mens en God zal overbruggen.
Wie, en hoe en wat?
Geen mens heeft het geweten, geen mens heeft het kunnen vermoeden, geen mens heeft het
kunnen
bedenken.

Het verlossingsplan komt geheel van Gods kant. Een plan van onbaatzuchtige Liefde. God heeft het initiatief genomen, zoals Hij altijd gedaan heeft en nog steeds doet. Hij stuurt zijn Zoon, geeft Hem de opdracht op zoek te gaan naar de verloren schapen, naar hen die Hij geschapen heeft naar Zijn beeld en gelijkenis, naar ons mensen. Hij stuurt zijn Zoon, die zoals Paulus later zal schrijven, *Zichzelf geeft als losprijs voor velen*.
Waarom?
Omdat God als een echte Vader van al zijn kinderen houdt en hun heil op het oog heeft.

En Jezus weet.
Hij weet dat Hij alles wat de Vader Hem heeft opgedragen, en wat profeten hebben voorspeld, heeft gedaan. Hij heeft de wil van de Vader tot de laatste seconde gedaan.

Dat alles is gebeurd opdat de Schrift zou worden vervuld.
En daarom kan Hij, nu zijn leven op aarde ten einde loopt, zeggen: *Het is volbracht*.
De schuld is ingelost, de kloof is overbrugd, het kwaad overwonnen, de weg naar de Vader is open.
Het werk is voltooid.

Maar waar blijkt dat uit?
Immers, het kwaad in de wereld is nog steeds niet verdwenen. Niet overal heerst vrede. En wij werken er, al dan niet bewust, elke dag aan mee. We hoorden het bij het eerste kruiswoord.
Wat is er dan veranderd?
Dat Jezus door zijn gehoorzaamheid tot de dood aan het kruis de wereld heeft herschapen. Hij is de Eerste van de nieuwe schepping, de nieuwe Adam. Anderen mogen volgen. Wij mogen volgen. Hij heeft de hemel voor u en mij verdiend. Wij kunnen ons zelf niet verlossen. En het hoeft ook niet want dat heeft Jezus gedaan in “Zijn uur”.
En wij?
Leven wij net als Jezus voor “ons uur”, het uur waarin wij Hem mogen ontmoeten en het nieuwe leven binnengaan?

Laten wij bidden:

*Jezus,
Dank U voor zoveel
Dank U dat U alles verdragen hebt,
Dank U voor Uw standvastigheid, Uw uithoudingsvermogen.
Dank U dat U alles voor ons heeft volbracht.
Uw kruis is bron van hoop.
Uw kruis is bron van leven.
Wil met ons de weg gaan tot in het uur van onze dood.
Wees ons nabij, dichter dan wij ons zelf nabij zijn.*

VII “Vader, in Uw handen beveel Ik mijn geest.” *Lucas 23, 46*

Wetend dat nu alles is volbracht, bidt Jezus uit de grond van zijn hart, *met luider stem*.
Hij bidt met woorden uit psalm 31: *Vader, in Uw handen beveel Ik mijn geest*.
Met luider stem, want ieder mag het horen.

Opnieuw mag ieder het woord ‘Vader’ horen.
Was het de eerste keer een bidden voor “ze”, nu is het een gebed tussen Jezus en de Vader.
Er zit niets of niemand meer tussen. Het is de ultieme laatste daad, een gebed van overgave
waarin we
mogen horen hoe Jezus Zichzelf uit handen geeft, hoe Hij Zichzelf in de handen van de Vader
geeft.
Hoe waar worden hier zijn woorden:

Ik geef mijn leven voor de schapen.
Hierom heeft de Vader Mij lief, omdat Ik mijn leven geef, om het later weer terug te nemen.
Niemand neemt Mij het af, maar Ik geef het uit Mijzelf.
Macht heb Ik om het te geven en macht om het terug te nemen:

dat is de opdracht die Ik van mijn Vader heb ontvangen. (Joh. 10, 15b + 17-18)

Ik wil graag woorden van Herwi Rikhof hieraan toevoegen:

Mijn Geest.

*Wat Jezus gekregen heeft, geeft Hij nu terug, maar niet leeg, niet ongeopend, ongebruikt, maar
vervuld
van zijn leven.*

Mijn Geest.

*Jezus geeft terug wat Hij gekregen heeft, opdat de Vader die Geest kan zenden, de geest van
kindschap
kan uitstorten in onze harten, opdat die Geest in ons kan bidden: Abba, Vader. Onze Vader*

Jezus zegt: *In uw handen*

Hij geeft Zichzelf uit handen aan de Vader, en de Vader vangt Hem in zijn handen op.
Het zijn Gods handen, dezelfde handen die ook ons willen opvangen, die ons willen dragen.
Onze namen staan immers geschreven in Zijn hand.
Hij kent ons, hij kent ons hart, hij kent onze vreugde, maar ook ons verdriet.
Maar willen wij ons laten dragen door Hem?

Jezus liefde is oneindig groot.

Op het kruis is Hij tot het uiterste gegaan, heeft Hij zijn liefde aan ons
betoond.

Temidden van de dood, ontspringt het leven:

*De grafsteen is een vuursteen waaruit de vonk van eeuwig leven wordt geslagen.
Middenin de dood komen wij tot leven. (Kardinaal Danneels)*

*Zie hier dit kostbaar kruis, boom die leven geeft,
Het teken van ons heil, vrede die geneest. (woorden uit de Kruishymne, CD 'In vuur en vlam')*

En zie hoe alles direct vrucht draagt.
Nauwelijks heeft Jezus zijn geest in de handen van de Vader gelegd, of de Geest wordt in volheid aan ons gegeven. Na alle spot en hoon, klinkt de eerste geloofsbelijdenis al, afkomstig van de honderdman:

Waarlijk, deze mens was een Zoon van God. (Marcus 15, 39b)

Jezus, geheel God en geheel mens.
Nu de adem van dé Mens is teruggekeerd naar de Schepper, komt de verlossende Adem Gods over de wereld. (Kardinaal Danneels)

Jezus liefde is oneindig groot.
Maar wat doen wij?
Beantwoorden wij zijn liefde? Durven wij zijn weg te gaan?
Durven wij ons leven aan te bieden?

Jezus heeft gezegd: *Ik ben met u, alle dagen.* Hij gaat met ons mee en Hij nodigt ons uit.
Mogen u en ik ons laten bezielen door zijn Geest, zijn vuur dat door de wereld zal blijven gaan, opdat ook wij op het einde van ons leven durven zeggen: 'Vader, in Uw handen beveel ik mijn geest'.

Muziek CD "In vuur en vlam" – lied 8: "*Jezus, U die heeft beloofd*"

*Jezus, U die heeft beloofd:
"Ik zend alwie vraagt
en in Mij gelooft,
mijn Geest,
vuur dat door de wereld zal gaan".
Wij bieden U ons leven aan.*

Afsluiting

*Zeven woorden op het kruis.
Zijn laatste woorden voor Hij in de ochtend van de eerste Paasdag tot de vrouwen zeggen zal:
Vrede zij U.
Zeven woorden om mee te nemen heel de heilige week lang.*

*Zeven woorden om mee te nemen telkens als ook wij een lijdensweek moeten doormaken.
Want ook wij hebben onze Witte Donderdagen, Goede vrijdagen en Stille Zaterdagen.
Maar ook telkens weer een Paasdag.*

(Kardinaal Danneels)

Zingen Zozeer heeft God van de wereld gehouden (*Refrein*)

Voor sterven geen angst

Sterven is moederziel alleen de nacht ingaan. Sterven is vreemd en angstaanjagend als je blindweg een land binnengaat waar je nooit aan gedacht hebt en nooit van gedroomd, als je met duizend banden gebonden ligt aan een stukje aarde, dat voorbijgaat en dat vele namen draagt. Als je sterft verandert alles, de hele wereld, alles waaraan je je een levenlang hebt vastgehouden

Sterven wordt aanvaardbaar en draaglijker als je hebt leren loslaten, als je je innerlijk hebt opengesteld voor het mysterie dat je wacht na de dood. Dan voel je al iets van die nieuwe wereld in je komen en ga je alles relativieren waarover mensen dagelijks twisten en klagen.

Als je kunt geloven, dat er een God is, die van je houdt, niet alleen als je leeft maar meer nog als je doodgaat, dan wordt sterven als een kind thuiskomen bij de Vader in een land waar alles goed is en waar het leven pas voorgoed begint in een eeuwig nu.

(Phil Bosmans, uit "God -niet te geloven")

Zingen Zozeer heeft God van de wereld gehouden: *refrein – couplet 7 – refrein*

Geheel is muzikaal omlijst met

- . •César Franck CD "Les Sept Paroles du Christ en Croix"
- . •Koor: Gemeenschap Emmanuel Nederland CD "In vuur en vlam"